

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. ПОТЕБНІ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ,
ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

(підпис)

Наталія МЕТЕЛЕНКО

(ім'я, прізвище)

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

(шифр, назва спеціальності)

спеціалізації / предметної спеціальності _____

(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Економіка підприємства

(назва)

Укладач: Голомб В.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант ОП

(підпис)

В.Л. Стоєв
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю.М. Потебні

Протокол № 1 від "30" серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради

(підпис)

Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено:

Відповідальний за секцію «Економічні науки»

(підпис)

О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
		Цикл вільного вибору студента в межах спеціальності	
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
		3-й	-
Освітня програма Економіка підприємства	Змістових модулів – 6	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		16 год.	-
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	Самостійна робота	
		72 год.	-
		Вид підсумкового семестрового контролю: ЗАЛК	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Аналіз стратегії підприємницької діяльності» полягає в наданні студентам знань і навичок, необхідних для вивчення та розуміння стратегічного управління на рівні підприємства. Дисципліна спрямована на формування у студентів комплексного підходу до аналізу, планування та впровадження стратегій управління підприємством в умовах сучасної економіки.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Аналіз стратегії підприємницької діяльності» є:

- ознайомлення з основами стратегічного аналізу: дослідження основних понять, методів та інструментів стратегічного аналізу, які дозволяють оцінювати ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність;
- розвиток навичок стратегічного планування: розробка та обґрунтування стратегії підприємства, враховуючи різноманітні аспекти, такі як конкурентоспроможність, фінансовий аспект, виробничі ресурси тощо;

– освоєння методів аналізу фінансової діяльності: стратегічний аналіз фінансових показників підприємства для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;

– розвиток умінь вибору та оцінки інвестиційних проектів: визначення критеріїв доцільності вибору інвестиційних проектів та врахування ризиків в прийнятті інвестиційних рішень;

– формування аналітичних навичок: розвиток аналітичних умінь, які дозволять ефективно аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Програмні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур</p> <p>СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>	<p>Методи:</p> <p>Наочні методи: ілюстрування (схеми, плакати, таблиці); демонстрування (показ презентацій).</p> <p>Словесні методи (глушення понять, розповідь, пояснення, бесіда, самостійна робота з підручником).</p> <p>Практичні методи (контрольні, складання схем, таблиць).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).</p>
<p>Програмні результати навчання</p> <p>ПРН 4 Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>ПРН 5 Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий).</p> <p>Самостійно-пошукові методи (есе).</p> <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретичне тестування за змістовим модулем. – індивідуальне практичне завдання

<p>підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПРН 11 Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. ПРН 12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур ПРН 13 Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p>	<p>– залік</p>
---	----------------

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Аналіз стратегії підприємницької діяльності» є логічним продовженням курсу «Стратегія підприємства».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємства

Суть, зміст і завдання стратегічного аналізу. Сфера його застосування. Зміст і призначення стратегії підприємства в сучасних економічних умовах, її різновиди та характеристика. Економічна стратегія як сукупність господарських аналітичних дій. Методи стратегічного аналізу середовища підприємства. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному аналізі.

Системи стратегічного вимірювання. Стратегічний план діяльності підприємства. Класифікація стратегій підприємства. Стратегічна піраміда (за А. Томсоном і Дж. Стріклендом), базові корпоративні стратегії, стратегії концентрованого, диверсифікованого та інтегрального зростання, стратегії скорочення. Основні фактори вибору стратегії. Вибір стратегій для підприємств, котрі можна віднести до великого, середнього і малого бізнесу. Аналіз здійснення поточної стратегії. Оцінення обраної стратегії.

Змістовий модуль 2. Нормативи для стратегічного аналізу. Класифікація та економічне оцінювання виробничих одиниць.

Визначення норм і нормативів у стратегічному аналізі. Класифікація норм і нормативів у стратегічному аналізі. Нормативи конкурентоспроможності підприємства, зміст і призначення стратегії підприємства в конкурентному середовищі. Аналіз конкурентних позицій підприємства (модель GE / McKinsey). Аналіз майбутніх цілей конкурента, його передбачення і поточні стратегії, можливості. Складання профілю поведінки конкурента. Позиції фірми в конкурентному середовищі. Маркетинг у стратегії фірми.

Роль системи стратегічного вимірювання в управлінні бізнесом. Збалансована система показників (Balanced Scorecard – BSC). Система показників відповідальності (Accountability Scorecard – ASC). Модель ділової переваги (BEM) та піраміда результативності МакНейра. Аналіз зовнішнього середовища фірми. Аналіз внутрішнього середовища фірми.

Змістовий модуль 3. Розроблення та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми

Аналіз розподілу виробничих ресурсів у галузі виробництва. Групування виробничих факторів підприємства. Методи прогнозування виробничих ресурсів: Якісні (експертні) методи прогнозування. Кількісні (статистичні) методи прогнозування. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Дискримінантний аналіз. Кластерний аналіз. Виробнича стратегія. Методика стратегічної оцінки підприємства (СОП). Стратегія управління за використанням основних засобів. Стратегія управління оборотними активами. Стратегія управління робочою силою. Стратегія маркетингу.

Змістовий модуль 4. Розроблення та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми

Процес формування фінансової стратегії підприємства. Фінансова стратегія підприємства. Визначення вектора рекомендованої стратегії в системі координат SPACE. Особливості методу SPACE з використанням довірчих інтервалів. Модель стратегічного аналізу (PIMS). Стратегічний аналіз структури капіталу підприємства. Суть, принципи та функції капіталу. Структура капіталу і ризик, їх взаємозв'язок та прогнозування. Політика стратегії структури капіталу. Аналіз структури капіталу відповідно до стратегії його розвитку і показників, зумовлених нею. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному аналізі.

Змістовий модуль 5. Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства

Суть та види фінансових показників діяльності підприємства. Стратегічний аналіз показників фінансової звітності та його значення в управлінні бізнесом. Методика стратегічного аналізу на основі проєктованих фінансових звітів. Аналіз статей проєктованого звіту про фінансові результати. Аналіз статей проєктованого балансу.

Змістовий модуль 6. Стратегічний аналіз інвестицій

Види інвестиційних проєктів. Класифікація інвестиційних проєктів. Визначення початкових витрат при здійсненні інвестиційної діяльності. Критерії доцільності вибору інвестиційних проєктів. Оцінка ризику в стратегії прийняття інвестиційних рішень. Оцінка інвестиційних проєктів за

допомогою показника економічної доданої вартості (EVA). Врахування інфляції в оцінці майбутніх доходів від інвестиційних проектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	8	6	-	2	-	7	-	5	5	10
2	15	8	6	-	2	-	7	-	5	5	10
3	15	8	6	-	2	-	7	-	5	5	10
4	15	8	6	-	2	-	7	-	5	5	10
5	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10
6	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10
Усього за змістові модулі	90	48	32	-	16	-	42	-	30	30	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30		20	20	40
Загалом					120					100	

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємства	6
2	Нормативи для стратегічного аналізу. Класифікація та економічне оцінювання виробничих одиниць	6
3	Розроблення та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми	6
4	Розроблення та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми	6
5	Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства	4
6	Стратегічний аналіз інвестицій	4

Разом	32
-------	-----------

6. Теми практичних занять

№ Змісто- вого модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємства	2
2	Нормативи для стратегічного аналізу. Класифікація та економічне оцінювання виробничих одиниць	2
3	Розроблення та економічне обґрунтування стратегії виробничої програми	2
4	Розроблення та економічне обґрунтування стратегії фінансової програми	2
5	Стратегічний аналіз фінансових показників діяльності підприємства	4
6	Стратегічний аналіз інвестицій	4
Разом		16

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Виконання теоретичних завдань 1	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 1 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання практичних задач, ситуацій 1		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 1	2			10
2	Виконання теоретичних завдань 2	Теоретичні завдання до теми 2 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання задач, аналізу ситуацій 2	Завдання аналітичного	Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем	5

		характеру до теми 2 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	
Усього за ЗМ 2	2			10
3	Підготовка теоретичних завдань 3	Теоретичні завдання до теми 3 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання задач, аналізу ситуацій 3	Практичні завдання до теми 3 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 3	2			10
4	Підготовка теоретичних завдань 4	Теоретичні завдання до теми 4 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання задач, аналізу ситуацій 4	Практичні завдання до теми 4 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 4	2			10
5	Підготовка теоретичних завдань 5	Теоретичні завдання до теми 5 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання задач, аналізу ситуацій 5	Практичні завдання до теми 5 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 5	2			10
6	Підготовка теоретичних завдань 6	Теоретичні завдання до теми 6 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5

	Розв'язання задач, аналізу ситуацій 6	Практичні завдання до теми 6 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 6	2			10
Усього за змістові модулі	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Тестування	Тестування передбачає обмежену у часі (1 година 20 хвилин) відповідь на питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 40. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль	1			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Гонтарева І.В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ ім. В. Каразіна, 2021. 392 с.

2. Фаріон І. Д. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник для студентів і аспірантів. – Тернопіль: ТНЕУ, 2009. – 635 с.

Додаткова:

1. Алексеєва С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б. та інш. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посіб. Житомир : «Полісся», 2021. 248 с.Доброва Н. В., Осипова М. М. Основи бізнесу: навч. посіб. Одеса: 2018. 305 с.

2. Олабоді О. В., Фесун Т. П. Підприємництво. Торгівля. Біржова діяльність : наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд.] ; Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка. Київ, 2021. 120 с.

Інформаційні ресурси:

1. Господарський кодекс України : Закон України від від 16.01.2003 № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. Дата оновлення: 27.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n380> (дата звернення: 15.01.2024).

2. Економічна статистика / Економічна діяльність / Діяльність підприємств: Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 15.01.2024).

3. Дослідження стану та потреб бізнесу за рік повномасштабної війни. 01 травня, 2023. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/doslidzenna-stanu-ta-potreb-biznesu-za-rik-povnomasstabnoi-vijni> (дата звернення: 15.01.2024).

4. Підтримка бізнесу в умовах війни. Дія. Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/wartime> (дата звернення 16.01.2024).